

Sporočilo za javnost Agencije Evropske unije za temeljne pravice
Dunaj, 8. april 2020

**PREPOVED OBJAVE DO: 8. aprila 2020 do 12:00 po
srednjeevropskem času**

**Zaščita človekovih pravic in javnega zdravja v boju proti bolezni
COVID-19**

Agencija Evropske unije za temeljne pravice (FRA) v svojem novem poročilu ugotavlja, da imajo ukrepi vlad za boj proti koronavirusni bolezni pomembne posledice za temeljne pravice vseh ljudi, vključno s pravico do življenja in zdravja. Ukrepi vlad za zaježitev širjenja koronavirusa imajo še zlasti velike posledice za že tako ranljive ali ogrožene skupine oseb, kot so denimo starostniki, otroci, invalidi, Romi ali begunci. Spoštovanje človekovih pravic in varovanje javnega zdravja sta v dobro vseh ljudi, obe vrednoti pa sta tesno povezani druga z drugo.

„Jasno je, da potrebujemo odločne ukrepe na področju javnega zdravja, saj lahko le tako zaščitimo življenja ljudi med pandemijo. Toda zdravje je mogoče varovati tudi ob hkratnem spoštovanju človekovih pravic. Tukaj ne gre za igro brez zmagovalca,“ poudarja direktor agencije FRA **Michael O’Flaherty**. *„Bolj ko bomo spoštovali človekove pravice, boljše bodo naše strategije na področju javnega zdravja. To pomeni, da morajo omejitve temeljnih človekovih pravic, ki jih odrejajo tovrstne strategije, trajati le toliko časa, kot je potrebno, pri tem pa je treba zaščititi predvsem ranljive osebe, ki so morda izpostavljene večjim tveganjem zaradi okužbe s koronavirusom.“*

V poročilu [„Pandemija bolezni coronavirus v EU: posledice za temeljne pravice“](#) agencija FRA proučuje ukrepe držav članic EU za zaježitev pandemije, da bi izpostavila tiste pristope, ki odražajo spoštovanje človekovih pravic in ki bi lahko bili vzgled drugim državam članicam.

Pri tem se osredotoča na štiri osrednje vidike, v zvezi s katerimi bi bilo treba skrbno in redno ocenjevati, kako stalno novi ukrepi, ki jih vlade sprejemajo zaradi širjenja pandemije, vplivajo na temeljne človekove pravice.

- 1. Vsakodnevno življenje:** ukrepi vlad so močno okrnili temeljne pravice, kot sta denimo pravica do svobode gibanja in svobode zbiranja, pa tudi pravice v zvezi z delom, zdravjem in izobraževanjem.
  - **Ukrepi za omejevanje socialnih stikov** – Čeprav so posamične države članice tovrstne ukrepe sprejemale v različnih časovnih obdobjih in z različno stopnjo strogosti, bi vsem moralo biti skupno to, da ukrepi ne vodijo v popolno družbeno osamitev.
- 2. Ranljive skupine:** nekateri ljudje so ranljivejši od drugih, na primer starostniki in otroci, osebe s pridruženimi boleznimi, Romi, begunci, brezdomci, zaporniki in osebe v institucionalni oskrbi.
  - **Boljša zaščita** – Države članice EU bi morale zaščititi in ne osamiti oseb v institucionalni oskrbi, kot so domovi za starostnike, zapori ali begunski centri. Razviti

bi morale ciljno usmerjene ukrepe za obravnavanje posebnih potreb tudi drugih ranljivih skupin, kot so zavetišča za žrtve nasilja v družini, in zagotoviti informacije o zdravstvenem varstvu vsem tistim, ki jih običajni kanali obveščanja javnosti ne dosežejo.

- 3. Rasizem:** pandemija okužb z boleznijo COVID-19 je sprožila porast rasističnih in ksenofobnih napadov, uperjenih zlasti proti ljudem, ki so videti azijskega porekla.
  - **Poročanje** – Države članice EU bi morale skrbneje spremljati rasistične in ksenofobne incidente ter o njih učinkovito poročati, jih preiskovati in takšna kazniva dejanja kazensko preganjati.
- 4. Dezinformacije in varstvo podatkov:** skoraj vse države članice EU se spopadajo s problematiko širjenja dezinformacij o pandemiji. Številne med njimi zbirajo podatke, da bi z njihovo pomočjo zaustavile širjenje virusa.
  - **Zagotovitev varstva podatkov** – Države članice EU bi morale pri zaščiti javnega zdravja budno spremljati in izvajati vse zaščitne ukrepe za varstvo podatkov.

To poročilo je prvo v nizu treh mesečnih poročil o vplivu koronavirusne bolezni (COVID-19) v 27 državah članicah EU. Njegova osrednja tema so učinki ukrepov vlad, ki so bili sprejeti v februarju in marcu, na temeljne človekove pravice.

Za več informacij se obrnite na: media@fra.europa.eu/tel.: +43 1 580 30 642